

T. C.
YARGITAY
CEZA GENEL KURULU

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

İTİRAZ

Esas No : 2025/10-67
Karar No : 2025/184
İtirazname No : 2024/24183

KARARI VEREN

YARGITAY DAİRESİ : 10. Ceza Dairesi
MAHKEMESİ : İSTANBUL ANADOLU 5. Ağır Ceza
TARİHİ : 30.01.2024
SAYISI : 401-37
SANIK :

I. HUKUKİ SÜREÇ

Uyuşturucu madde ticareti yapma suçundan sanığın, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188/3-4(a), 62, 52/2-4, 53, 54 ve 63. maddeleri uyarınca 12 yıl 6 ay hapis ve 25.000,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmasına, taksitlendirmeye, hak yoksunluğuna, müsadereye ve mahsuba ilişkin İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 30.10.2019 tarihli ve 455-494 sayılı hükmün, sanık müdafii tarafından istinaf edilmesi üzerine, dosyayı inceleyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 5. Ceza Dairesince 04.06.2020 tarih ve 5269-892 sayı ile istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Söz konusu hükmün sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 10. Ceza Dairesince 29.11.2021 tarih ve 5262-12659 sayı ile; "...1) CMK'nın 160. maddesinin 2. fıkrasına aykırı olarak Cumhuriyet savcısına haber verilmeden görevlilerce soruşturmaya başlanarak, sanığın şifahi ifadesinin alındığı, yapılan aramaya ilişkin herhangi bir önlem araması ya da adli arama emri/kararı olmadığı; dosya içerisinde 'Adli arama' kararı ya da Cumhuriyet savcısından alınan 'Yazılı arama emri' bulunmadığı gibi olay yeri ve tarihini kapsayan 2559 sayılı PVSK'nın 9. maddesine göre verilmiş 'önleme araması' kararı da bulunmadığı, 09.05.2019 tarihli tutanakta 'sanığın yakalandığı

'kapısı açık bina' olarak ifade edilen yerin', mahkemenin gerekçesinde sanığın ikamet ettiği bina olarak belirtildiği, iddianamede ise sanık'nın binada geçici olarak çalıştığının belirtildiğinin anlaşılması karşısında;

09.05.2019 tarihli olay, yakalama, muhafaza altına alma, Cumhuriyet savcısı görüşme talimat alma, teslim ve teslim tutanağını düzenleyen kolluk görevlileri de hazır bulundurulmak suretiyle mahallinde keşif yapılarak; olay tarihi itibarıyla binanın kaç katlı olduğunun, diğer katlarda ikamet eden kişiler olup olmadığının ve olay sırasında sanığın yakalandığı yerin vasfının kesin olarak tespit edilmesinden sonra; sanığın hukuki durumunun belirlenmesi gerekirken eksik araştırma ile hüküm kurulması,

2) Adli emanetin 2019/13384 sırasında kayıtlı uyuşturucu maddeler ile şahit numunenin TCK'nun 54/4. maddesi ve suçta kullanılan hassas terazi ile tüm ambalajların TCK'nın 54/1. maddesi uyarınca müsaderesi yerine fıkra belirtilmeksiz tamaminin TCK'nın 54. maddesine göre müsaderesine karar verilmek suretiyle CMK'nın 232/6. maddesine aykırı davranılması," isabetsizliklerinden bozulmasına karar verilmiştir.

Dosyanın gönderildiği İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesince 09.09.2022 tarih ve 113-389 sayılı ile; sanığın eyleminin kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçunu oluşturduğu kabul edilerek, sanık hakkında açılan kamu davasının 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 223. maddesinin 8. fıkrası uyarınca düşmesine karar verildiği, bu hükmün de sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 10. Ceza Dairesince 03.05.2023 tarih ve 16080-3943 sayılı ile; "...İhbar ve diğer sanık'ın yakalanmasından sonra verdiği beyan ile sanık'ın açık kimliği ve adresi tespit edildikten sonra sanık hakkında suç şüphesinin doğduğu ve bu andan sonra sanık üzerinde ve bulunduğu binada arama yapılabilmesi için Cumhuriyet savcısının yazılı emri veya adli arama kararının gerektiği, bu yönde alınmış yazılı emir veya adli arama kararı bulunmaksızın sanığın üzerinde ve bozma ilamı doğrultusunda yapılan keşif ile iş yeri olduğu tespit olunan binada yapılan aramanın hukuka aykırı olduğu ve bu arama ile hukuka aykırı yöntemle elde edilen delilin yasak delil niteliğinde olduğu anlaşıldığından hükme esas alınamaz.

Sanık açısından hukuka uygun olarak elde edilmiş bir uyuşturucu veya uyarıcı madde olmadığından, suçun maddi konusunun da bulunmadığı kabul edilmelidir. Bu durumlara bağlı olarak, isnat olunan suçun unsurları oluşmadığından, sanık hakkında uyuşturucu madde ticareti suçundan beraat kararı verilmesi gerekirken, sanığın yargılamaya konu eylemi kullanma suçu olarak sabit görülüp, bu eylemin ise ihlal mahiyetinde olduğu kabul edilerek kamu davasının düşmesine karar verilmesi," isabetsizliğinden bozulmasına karar verilmiştir.

Bozmaya uyan İlk Derece Mahkemesince yapılan yargılama neticesinde 30.01.2024 tarih ve 401-37 sayılı ile; sanığın CMK'nın 223. maddesinin 2. fıkrasının (e) bendi uyarınca beraatine karar verildiği, söz konusu hükmün sanık müdafii tarafından temyiz edilmesi üzerine dosyayı inceleyen Yargıtay 10. Ceza Dairesince 26.06.2024 tarih ve 3686-21095 sayılı ile hüküm fıkrasına "Sanık kendisini

04.12.2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen zorunlu müdafii ile temsil ettirdiğinden, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin II. Kısımının II. Bölümü gereğince kovuşturma için ödenen 29.800,00 TL maktu vekalet ücretinden, Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafii ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife uyarınca ödenen ücretin mahsubu ile bakiye kalan vekalet ücretinin hazineden alınıp sanığa verilmesine," ibaresinin eklenmesi suretiyle düzeltilerek onanmasına karar verilmiştir.

II. İTİRAZ SEBEPLERİ

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı 12.07.2024 tarih ve 24183 sayı ile; "...1136 sayılı Avukatlık Kanunun 168. maddesine göre; 'Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler.

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Şu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığı'na ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır.

Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır.',

Görüldüğü üzere vekaletnameli avukatlara ödenecek asgari avukatlık ücretini belirleme yetkisi Türkiye Barolar Birliğine aittir. Türkiye Barolar Birliği tarafından hazırlanan tarife Adalet Bakanlığına gönderilir ve bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği takdirde veya tarife onaylandığı takdirde tarife kesinleşir.

Zorunlu müdafilik ücretine ilişkin kanun düzenlemesi ise 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesinde yazılıdır. Bu hükme göre; '1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafii ve vekile, avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınarak Adalet ve Maliye bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücret, Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten ödenir. Bu ücret, yargılama giderlerinden sayılır.

2) Bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usûl ve esaslar Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.'

Görüldüğü üzere baro tarafından görevlendirilen zorunlu müdafî ve vekile, 1136 sayılı Kanun'un 168. maddesinde belirlenen tarifieden ayrı olarak, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınarak, Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücretin Adalet Bakanlığı bütçesinden ödeneceği ve bu ücreti yargılama giderlerinden sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla kanun koyucu, zorunlu müdafinin ücretinin belirlenmesinde Adalet ve Maliye Bakanlıklarını yetkili kılmıştır. Buradaki amacın zorunlu müdafî için sanığa ödenecek ücretin belirlenmesinde, bütçe dengelerini korumak olduğu anlaşılmaktadır. 1136 sayılı Kanun kapsamında düzenlenecek Avukatlık Ücret Tarifesinin belirlenmesinde ise Maliye Bakanlığının söz hakkı bulunmamaktadır.

5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesinde belirtildiği şekliyle, her yıl tarifeler belirlenmekte ve Resmî Gazetede yayınlanmaktadır. Nitekim 2024 yılına ait Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2024 yılı Tarifesi 13.01.2024 günlü, 32428 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesi uyarınca düzenlenen Avukatlık Ücret Tarifelerinde, 2024 yılı için özel bir düzenleme yoluna gidildiği ve daha önceki yıllar uygulamasından ayrıldığı görülmektedir. Şöyle ki 03.09.2022 günlü, 31942 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 14. maddesine göre, '1) Kamu davasına katılma üzerine, mahkumiyete ya da hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş ise vekili bulunan katılan lehine bu Tarifenin ikinci kısmın ikinci bölümünde belirlenen avukatlık ücreti sanığa yükletilir.

(4) Beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına Hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir.' hükmüne yer verilmişken ve önceki yıllarda da benzer tarife hükümleri uygulanmışken,

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 168. maddesi uyarınca düzenlenen ve 21.09.2023 günlü, 32316 sayılı Resmî Gazetede yayınlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 14. maddenin 14. maddesine göre; '1) Kamu davasına katılma üzerine, mahkumiyete ya da hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş ise vekil ile temsil edilen katılan lehine bu Tarifenin ikinci kısmının ikinci bölümünde belirlenen avukatlık ücreti sanığa yükletilir. Bu hüküm, katılanın 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen vekili bulunması durumunda kovuşturma için ödenen ücret mahsup edilerek uygulanır.

4) Beraat eden ve vekil veya müdafî ile temsil edilen sanık yararına Hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir. Bu hüküm, sanığın 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafîi bulunması durumunda kovuşturma için Hazineden alınan ücretin mahsubu suretiyle uygulanır.' hükmüne yer verilmiştir.

Dolayısıyla 2024 yılı Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde, önceki yıllardan farklı olarak zorunlu

müdafilerle ilgili olarak yeni bir düzenlemeye gidilmiş ve 5320 sayılı Kanun hükümlerine aykırı olarak zorunlu müdafiler Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine dahil edilmiştir. Bununla birlikte yukarıda yer verilen yasal düzenlemeler karşısında, bu hususun kanuna aykırı olduğu ve zorunlu müdafiler yönünden Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi ile ücret belirlenmesinin hukuka aykırı olduğu," görüşüyle itiraz yoluna başvurmuştur.

CMK'nın 308. maddesi uyarınca inceleme yapan Yargıtay 10. Ceza Dairesince 04.12.2024 tarih ve 6608-25607 sayı ile itiraz nedenlerinin yerinde görülmediğinden bahisle Yargıtay Birinci Başkanlığına gönderilen dosya, Ceza Genel Kurulunca değerlendirilmiş ve açıklanan gerekçelerle karara bağlanmıştır.

III. UYUŞMAZLIK KAPSAMI VE KONUSU

İtirazın kapsamına göre inceleme sanık hakkında kurulan beraat hükmüyle sınırlı olarak yapılmıştır.

Özel Daire ile Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı arasında oluşan ve Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık; CMK gereğince görevlendirilen zorunlu müdafii tarafından temsil edilen ve yargılama sonucunda beraat eden sanık lehine, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca maktu avukatlık ücretine hükmedilip hükmedilmeyeceğinin belirlenmesine ilişkindir.

IV. OLAY VE OLGULAR

İncelenen dosya kapsamından;

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 06.08.2019 tarihli ve 43342-4219 sayılı iddianamesi ile; sanığın uyuşturucu madde ticareti yapma suçundan TCK'nın 188/3-4, 53, 54 ve 63. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle kamu davası açıldığı,

Sanığa isnat edilen uyuşturucu madde ticareti yapma suçunun alt sınırı, beş yıldan fazla hapis cezası gerektirdiğinden, İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesince 09.08.2019 tarihli tensip tutanağı ile; sanık adına CMK'nın 150. maddesinin 3. fıkrası uyarınca zorunlu müdafii görevlendirilmesi amacıyla İstanbul Baro Başkanlığına yazı yazılması yönünde ara karar kurulduğu, İstanbul Baro Başkanlığı tarafından da Av.'ın, sanık müdafii olarak görevlendirildiği,

İstanbul Anadolu 5. Ağır Ceza Mahkemesince 30.01.2024 tarih ve 401-37 sayı ile; sanığın CMK'nın 223. maddesinin 2. fıkrasının (e) bendi uyarınca beraatine karar verildiği, söz konusu hükmün sanık müdafii tarafından temyiz edildiği, sanık müdafinin temyiz isteminin; beraat eden sanık lehine ve Hazine aleyhine olmak üzere, maktu avukatlık ücretine karar verilmesi gerektiği istemine hasredilerek yapıldığı,

Anlaşılmaktadır.

V. GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat ve Uyuşmazlık Konusuna İlişkin Açıklamalar

Konu ile ilgili hukuki düzenlemeler:

i. CMK'nın "Müdafinin Görevlendirilmesi" başlıklı 150. maddesi şöyledir;

"(1) Şüpheli veya sanıktan kendisine bir müdafî seçmesi istenir. Şüpheli veya sanık, müdafî seçebilecek durumda olmadığını beyan ederse, istemi halinde bir müdafî görevlendirilir.

(2) Müdafî bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir.

(3) Alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlardan dolayı yapılan soruşturma ve kovuşturmada ikinci fıkra hükmü uygulanır.

(4) Zorunlu müdafilikle ilgili diğer hususlar, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü alınarak çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

ii. 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un "Müdafî ve vekil ücreti" başlıklı 13. maddesi de şu şekildedir;

"1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının istemi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafî ve vekile, avukatlık ücret tarifesinden ayrı olarak, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınarak Adalet ve Maliye bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecek ücret, Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla yer alan ödenekten ödenir. Bu ücret, yargılama giderlerinden sayılır.

2) Bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usûl ve esaslar Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

iii. Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik'in "Ücret" başlıklı 8. maddesi;

"1) Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Ücret Tarifesinden ayrı olarak hazırlanacak Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife gereğince ödenecek meblağ Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.

2) Müdafî veya vekilin görevi gereği yaptığı zorunlu yol giderleri ile kendisi tarafından karşılanması durumunda temyiz, istinaf ve itiraz harçları ayrıca ödenir.

3) Müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenen meblâğ, zorunlu yol giderleri ve müdafî veya vekil tarafından ödenen temyiz, istinaf ve itiraz harçları yargılama giderlerinden sayılır.",

iiii. Aynı yönetmeliğin "Tarife" başlıklı 9. maddesi; "Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile ödenecek meblâğ, Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından her yıl Aralık ayında hazırlanan ve 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere düzenlenen Tarifede gösterilir. Tarife ayrıca Resmî Gazete'de yayımlanır.",

iiii. CMK'nın 150/4, 5320 sayılı Kanun'un 13. ve anılan Yönetmeliğin "Ücret" başlıklı 8 ve "Tarife" başlıklı 9. maddelerine istinaden düzenlenip 13.01.2024 tarihli ve 32428 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve karar tarihinde uygulanması gereken Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin 2024 Yılı Tarifesi'nin

"Ücret" başlıklı 1. maddesin; *"Bu Tarifenin amacı, 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine görevlendirilen müdafî veya vekillere ödenecek meblağları belirlemektir."*, "Kapsam" başlıklı 2. maddesi ise; *"Bu Tarife, Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafî veya vekillerin yapacakları hukuki yardımlar için uygulanır."*,

AAÜT'nin 14. maddesinin 4. bendine göre ise; *"Beraat eden ve vekil veya müdafî ile temsil edilen sanık yararına Hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir. Bu hüküm, sanığın 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafîi bulunması durumunda kovuşturma için Hazineden alınan ücretin mahsubu suretiyle uygulanır."*

iiii. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun *"Avukatlık ücret tarifesinin hazırlanması"* başlıklı 168. maddesi ise şöyledir;

"Baronun yönetim kurulları, her yıl Eylül ayı içerisinde, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren birer tarife hazırlayarak Türkiye Barolar Birliğine gönderirler."

Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca, baro yönetim kurullarının teklifleri de göz önüne alınmak suretiyle uygulanacak tarife o yılın Ekim ayı sonuna kadar hazırlanarak Adalet Bakanlığına gönderilir. Şu kadar ki hazırlanan tarifede; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülükler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalar ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğan her türlü davalar için avukatlık ücreti tutarı maktu olarak belirlenir. Bu tarife Adalet Bakanlığına ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde Bakanlıkça karar verilmediği veya tarife onaylandığı takdirde kesinleşir. Ancak Adalet Bakanlığı uygun bulmadığı tarifeyi bir daha görüşülmek üzere, gösterdiği gerekçesiyle birlikte Türkiye Barolar Birliğine geri gönderir. Geri gönderilen bu tarife, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği takdirde onaylanmış, aksi halde onaylanmamış sayılır; sonuç Türkiye Barolar Birliği tarafından Adalet Bakanlığına bildirilir. 8 inci maddenin altıncı fıkrası hükümleri kıyasen uygulanır."

Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır."

Yer verilen düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde şu sonuçlara ulaşmak mümkündür;

a. Kural olarak yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren tarifeyi hazırlamak görev ve yetkisi Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna aittir. Bu tarife, Adalet Bakanlığınca onaylandığında veya yasada öngörülen sürede bakanlıkça karar verilmediği ya da bakanlıkça geri gönderildiği durumda Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca üçte iki çoğunlukla aynen kabul edildiği hâllerde onaylanmış sayılmakla kesinleşir (1136 syk madde 168).

b. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince soruşturma ve kovuşturma makamlarının talebi üzerine baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekillere yapacakları hukuki yardımların

karşılığı olarak ödenecek meblağlar hakkında 5320 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 13. maddesinde özel bir düzenlemeye yer verilmiştir. Anılan madde sarahatine göre bu ücret/meblağ, "...avukatlık ücret tarifesinden ayrık olarak...", Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınarak Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından birlikte tespit edilecektir.

c. Aynı Kanun maddesinin 2. fıkrasında, bu madde uyarınca yapılacak ödeme ve uygulamaya ilişkin usûl ve esasların Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alınmış, Bakanlık da buna istinaden "*Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri İle Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik*" çıkarmıştır.

d. Anılan Yönetmeliğin "*Ücret*" başlıklı 8. maddesinde, 5320 sayılı Kanun'un 13. maddesinde yer alan hüküm tekrar edilmiş, "*Tarife*" başlıklı 9. maddesinde ise görevlendirilen müdafî veya vekile ödenecek meblâğla ilgili tarifenin Türkiye Barolar Birliğinin görüşü de alınmak suretiyle Adalet ve Maliye Bakanlıkları tarafından her yıl Aralık ayında hazırlanan ve 1 Ocak tarihinden geçerli olmak üzere düzenlenen tarifiede gösterileceği öngörülmüştür. Ancak kural olarak yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren tarifeyi hazırlamak görev ve yetkisi 1136 sayılı Kanun'un 168. maddesi gereğince Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kuruluna ait olduğundan, uygulamanın zikredilen yönetmeliğin 9. maddesi değil ve fakat 1136 sayılı Kanun'un 168. maddesi gereğince istikrarlı biçimde süregeldiği üzere devam ettirildiği görülmektedir. Yani Barolar Birliği Yönetim Kurulunca hazırlanan tarifeye eklenen bu meblağlar (İlgili tarife madde 14/4) Adalet Bakanlığına gönderilmekte, her iki bakanlıkça uygun görüldüğü için Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Bu haliyle, özellikle anılan düzenlemelerle ilgili iptal başvurusundan da bahsedilmediğine göre Adalet ve Maliye Bakanlıklarının kanun metnine, yönetmeliğe göre öncelik tanıyarak gönderilen tarifiedeki meblağla ilgili uygunluk takdir ve değerlendirmesi yapmakla yetindiği söylenebilir. Netice itibarıyla ödenecek meblağ üzerinde kamu maliyesi bakımından takdir hakkının bakanlıklarda olduğu kanuni bir mekanizmanın kurulduğu ve sistemin 2025 yılı için de bu suretle işlemeye devam ettiği görülmektedir.

e. Tarifiede belirlenen ve onaylanan ücret, sanığın 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafîi bulunması durumunda kovuşturma için Hazineden alınan ücretin mahsubu suretiyle ödenecektir (İlgili tarife madde 14/4).

f. Tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri yargılama giderlerindendir. Hüküm ve kararda yargılama giderlerinin kimlere yükletileceği gösterilir (CMK madde 324/1-2, Yönetmelik madde 8/3).

g. Dava sonunda, kararla tarifeye dayanılarak karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücreti avukata aittir (1136 syk madde 164/4). 1136 sayılı Kanun'un 169. maddesinde yer alan "*karşı tarafa yükletilme*" kuralının ceza muhakemesi bakımından ilgili normu, CMK'nın 324. maddesi olup bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen; "*tarifesine göre ödenmesi gereken avukatlık ücretleri*" ifadesi ile CMK'da yargılama

gideri olarak kabul edilen avukatlık ücretinin Asgari Ücret Tarifesi'ne göre ödeneceği kabul edilmelidir.

h. Zikredilen düzenlemelerin, normlar hiyerarşisi bağlamında bir üst norma aykırılığı ileri sürülüp gereğine tevessül edilmedikçe uygulayıcıları bağlayacağı her türlü tartışmadan varestedir.

Diğer taraftan, müdafii; *"Şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı"* ifade etmektedir (CMK madde 2). Bu avukatın seçilmiş ya da görevlendirilmiş olmasının hak ve sorumlulukları itibarıyla bir fark bulunmamaktadır. Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin kanuni dayanağı olan 1136 sayılı Kanun'un 168. maddesinde, asgarî ücret belirleme hususunda zorunlu müdafii ile seçilmiş/vekâletnameli müdafii arasında herhangi bir ayırım yapılmamıştır. Kural olarak tarifeler, müdafie icra ettiği hukuki yardımın karşılığı olarak ödenmesi gereken asgarî veya maktu ücret tutarını belirlerler. Bu miktarın, ülkenin ekonomik koşulları ve ihtilaf bağlamında bütçe dengeleri gözetilerek belirlenmesi gerektiğinde şüphe yoktur.

Ancak unutulmamalıdır ki; avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir. Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder (1136 sayılı kanun madde 1). İHAS'ın 6. maddesinden daha geniş bir teminat alanı oluşturarak kanunda öngörülen cezanın asgarî haddi kriterine göre müdafinin hukuki yardımını zorunlu kılan hukuk sisteminin, bu hakkın etkin biçimde kullanılmasını da garanti ettiği söylenmelidir. Bu cümleden olarak, seçilmiş müdafii ile aynı görevi, aynı şartlarda eda eden, hatta bazı durumlarda (CMK madde 188 gibi) daha fazlasını yapmak mecburiyeti bulunan zorunlu/görevlendirilmiş müdafinin alacağı ücretin, seçilmiş müdafii ile eşit olması beklenmese de, *yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil edebilmesi* adına, sarf edilen emek ve mesai ile orantılı ve meslek onuruna yaraşır bir miktara tekabül etmesi gerekir. İlgili Bakanlıkların ihtilaf konusu uygulamayı 2025 yılında da sürdürürelmesi, bu bilinç ve tercihin tezahürü olarak değerlendirilmelidir.

B. Somut Olayda Hukuki Değerlendirme

Uyuşturucu madde ticareti yapmak suçundan eylemine uyan TCK'nın 188/3-4, 53, 54 ve 63. maddeleri uyarınca cezalandırılması iddia ve talebiyle düzenlenen iddianameye istinaden yargılanan, CMK'nın 150. maddesinin 3. fıkrası gereğince yargılama merciinin talebi üzerine Baro tarafından kendisine zorunlu müdafii görevlendirilen ve fakat yargılama sonucunda beraat eden sanık lehine; 5320 sayılı Kanun'un 13., ilgili Yönetmelik'in 8 ve 9. maddeleri ile AAÜT'nin 14/4. maddesi gereğince, *"beraat eden ve vekil veya müdafii ile temsil edilen sanık yararına Hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilmesine, bu hükmün, sanığın 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince görevlendirilen müdafii bulunması durumunda kovuşturma için Hazineden alınan ücretin mahsubu suretiyle uygulanmasına"* ilişkin Özel Daire kararında hukuki isabetsizlik bulunmadığından; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının reddine karar verilmelidir.

Çoğunluk görüşüne katılmayan dört Ceza Genel Kurulu Üyesi; itirazın kabul edilmesi gerektiği düşüncesiyle *karşı oy* kullanmışlardır.

Esas No : 2025/10-67
Karar No : 2025/184

VI. KARAR

Açıklanan nedenlerle;

1- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının **REDDİNE**,

2- Dosyanın, mahalline gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına **TEVDİİNE**,
09.04.2025 tarihinde yapılan birinci müzakerede yasal ve yeterli çoğunluk sağlanamadığından,
22.04.2025 tarihinde yapılan ikinci müzakerede *oy çokluğuyla* karar verildi.